

ЗМІСТ

Валерій Кикоть. КЛАСИЧНА АМЕРИКАНСЬКА ПОЕЗИЯ ТА СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ БУТТЯ.....	3
Edgar Allan Poe. ELDORADO	6
Едґар Аллан По. ЕЛЬДОРАДО	7
Henry Wadsworth Longfellow. A PSALM OF LIFE.....	8
Генрі Водсворт Лонґфелло. ПСАЛОМ ЖИТТЯ.....	9
Henry Wadsworth Longfellow. THE ARROW AND THE SONG	12
Генрі Водсворт Лонґфелло. СТРИЛА І ПІСНЯ	13
Walt Whitman. I dream'd in a dream... ..	14
Волт Вітмен. Я бачив місто... ..	15
Walt Whitman. When I read the book... ..	16
Волт Вітмен. Коли читаю я книгу... ..	17
Emily Dickinson. To venerate the simple days... ..	18
Емілі Дікінсон. Щоб шанувати дні прості.....	19
Emily Dickinson. If I shouldn't be alive.....	20
Емілі Дікінсон. Коли умру я й прилетить.....	21
Emily Dickinson. The Soul selects her own Society... ..	22
Емілі Дікінсон. Душа сама обира Товариство... ..	23
Emily Dickinson. This was a Poet.....	24
Емілі Дікінсон. То був Поет... ..	25
Emily Dickinson. Life, and Death, and Giants... ..	26
Емілі Дікінсон. Життя, і Смерть, і Велети.....	27
Emily Dickinson. We never know how high we are... ..	28
Емілі Дікінсон. Уяви ми про свій не маєм зріст... ..	29
Emily Dickinson. To make a prairie.....	30
Емілі Дікінсон. Щоб була прерія... ..	31
Edna St. Vincent Millay. Love is not all... ..	32

Една Сент-Вінсент Міллей. Любов — іще не все...	33
Edna St. Vincent Millay. I must not die of pity...	34
Една Сент-Вінсент Міллей. Не вмерти з жалю...	35
Edward Estlin Cummings. plato told.....	36
Едвард Естлін Каммінґс. платон казав.....	37
Edward Estlin Cummings. i'm asking you dear....	40
Едвард Естлін Каммінґс. я тебе мила прошу....	41
Edward Estlin Cummings. i (a le af fa ll s).....	42
Едвард Естлін Каммінґс. с (а ли ст па да є)... ..	43
Allen Ginsberg. A SUPERMARKET IN CALIFORNIA .	44
Аллен Ґінсберг. СУПЕРМАРКЕТ У КАЛІФОРНІЇ	45
Robert Penn Warren. THE WORLD IS A PARABLE ..	48
Роберт Пенн Воррен. СВІТ — ЦЕ ПРИТЧА	49
James Dickey. BUMS, ON WAKING.....	50
Джеймс Дікі. ПРОКИДАННЯ БОМЖІВ	51
James Dickey. THE HEAVEN OF ANIMALS	56
Джеймс Дікі. РАЙ ЗВІРІВ	57
Ogden Nash. DON'T GRIN, OR YOU'LL HAVE TO BEAR IT	60
Оґден Неш. КОЛИ БОЛЯЧЕ — НЕ ПОСМІХАЙТЕСЬ, БО БУДЕТЕ ЗМУШЕНІ ТЕРПІТИ	61
Ogden Nash. INTER-OFFICE MEMORANDUM.....	64
Оґден Неш. МЕМОРАНДУМ ДЛЯ СЛУЖБОВОГО КОРИСТУВАННЯ	65
Robinson Jeffers. DIVINELY SUPERFLUOUS BEAUTY.....	70
Робінсон Джефферс. БОЖЕСТВЕННИЙ НАДМІР КРАСИ	71
Robinson Jeffers. CASSANDRA	72
Робінсон Джефферс. КАСАНДРА.....	73

Robinson Jeffers. MY BURIAL PLACE	74
Робінсон Джефферс. МОЯ МОГИЛА	75
Denise Levertov. A SOLITUDE	76
Деніз Левертів. САМОТНІСТЬ.....	77
Randall Jarrell. LOSSES.....	82
Рендалл Джарелл. ВТРАТИ	83
Sylvia Plath. MORNING SONG	86
Сильвія Плат. РАНКОВА ПІСНЯ	87
Edwin Arlington Robinson. RICHARD CORY	88
Едвін Арлінгтон Робінсон. РИЧАРД КОПІ.....	89
Carl Sandburg. HELLS AND HEAVENS	90
Карл Сендберг. РАЙ І ПЕКЛО.....	91
Carl Sandburg. LIMITED	92
Карл Сендберг. ОБМЕЖЕНО.....	93
Carl Sandburg. FIFTY-FIFTY	94
Карл Сендберг. БАШ НА БАШ.....	95
Carl Sandburg. ONE PARTING	96
Карл Сендберг. РОЗЛУКА.....	97
Wallace Stevens. DISILLUSIONMENT OF TEN O'CLOCK.....	98
Воллес Стівенс. РОЗЧАРУВАННЯ О ДЕСЯТІЙ ГОДИНІ	99
Wallace Stevens. THE DEATH OF A SOLDIER	100
Воллес Стівенс. СМЕРТЬ СОЛДАТА.....	101
Theodore Roethke. DOLOR.....	102
Теодор Ретке. ЖУРБА.....	103
Wystan Hugh Auden. WHO'S WHO.....	104
Вістан Х'ю Оден. ХТО Є ХТО	105
Wystan Hugh Auden. THE MORE LOVING ONE ..	106
Вістан Х'ю Оден. ЛЮБЛЯЧИЙ БІЛЬШЕ	107
Wystan Hugh Auden. LIMBO CULTURE	108

Вістан Х'ю Оден. КУЛЬТУРА ПЛЕМЕНИ ЛІМБО...	109
Edgar Lee Masters. EDITOR WHEDON.....	110
Едгар Лі Мастерс. РЕДАКТОР ВЕДОН.....	111
LeRoi Jones. PREFACE to a TWENTY VOLUME SUICIDE NOTE.....	112
Лерой Джонс. ПЕРЕДМОВА ДО ДВАДЦЯТИТОМНОЇ ЗАПИСКИ САМОГУБЦЯ.....	113
Robert Creeley. THE RAIN.....	114
Роберт Крілі. ДОЩ.....	115
James Merrill. A VISION OF THE GARDEN.....	116
Джеймс Меррілл. ВИД САДУ.....	117
Robert E. Hayden. THIS GRIEF.....	118
Роберт Хейден. ЦЕЙ БІЛЬ.....	119
Robert Frost. THE PASTURE.....	120
Роберт Фрост. ПАСОВИСЬКО.....	121
Robert Frost. FIRE AND ICE.....	122
Роберт Фрост. ВОГОНЬ І ЛІД.....	123
Robert Frost. SAND DUNES.....	124
Роберт Фрост. ПИЩАНІ ДЮНИ.....	125
Robert Frost. INTO MY OWN.....	126
Роберт Фрост. В СЕБЕ.....	127
Robert Frost. STARS.....	128
Роберт Фрост. ЗОРІ.....	129
Robert Frost. THE ROAD NOT TAKEN.....	130
Роберт Фрост. НЕОБРАНА ДОРОГА.....	131
Robert Frost. IN A DISUSED GRAVEYARD.....	132
Роберт Фрост. НА ЗАНЕДБАНОМУ КЛАДОВИЩІ.....	133
Robert Frost. STOPPING BY WOODS ON A SNOWY EVENING.....	134

Роберт Фрост. ЗУПИНКА В ЛІСІ ЗАСНІЖЕНИМ ВЕЧОРОМ	135
Robert Frost. A DREAM PANG	136
Роберт Фрост. БІЛЬ УВІ СНІ	137
Robert Frost. [FORGIVE, O LORD...]	138
Роберт Фрост. [ПРОСТИ, О ГОСПОДИ...]	139
Robert Frost. FROM IRON	140
Роберт Фрост. ІЗ ЗАЛІЗА	141
Robert Frost. THE ARMFUL	142
Роберт Фрост. НОША	143
Robert Frost. AWAY!	144
Роберт Фрост. БУВАЙ!	145
ДОВІДКИ ПРО ПОЕТІВ	146
ДОВІДКА ПРО ПЕРЕКЛАДАЧА	171

КЛАСИЧНА АМЕРИКАНСЬКА ПОЕЗІЯ ТА СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ БУТТЯ

Незважаючи на те, в якій країні вона живе, кожна людина, що прийшла у цей світ, неминуче переживає і радість, і біль, і біди, і потрясіння. Так, вірогідно, і має бути, адже вчені доводять, що якби в людини не було труднощів і життєвих перешкод, то людство вже давно виродилося б як вид. Та ж до кого ми звертаємося по допомогу, коли втрачаємо душевну рівновагу? До Бога, до лікарів, до друзів, до книг і зокрема до поезії. На різних проміжках життя, перебуваючи у різноманітних станах, свідомо чи мимохіть, ми шукаємо джерела енергії, які б могли підживити нашу ослаблену незгодами душу. Поезія ж і є згусток енергії, невмирущої та незнищенної. Це — втілені в образи емоції, переживання, роздуми кращого представництва людства, що часто резонують в унісон із нашим душевним станом і тому здатні його поліпшувати і навіть лікувати. Сучасні біоенергетики намагаються нам довести, що читання поезії навіть відновлює людське біополе. Мабуть, так воно і є, адже поезія, коли вона справжня й добротна, гармонізує душу, оживляє її омертвілі клітини.

Ліки, які я знайшов у царині американської поезії, перед вами. Це твори, що вразили мене найбільше, пройшли через клітковину мого серця, лишивши там як децицю свого невмирущого світла, так і щемливого, подекуди філософського,

а інколи й елегійного, суму, який, вочевидь, теж потрібен людині для осягнення та глибшого осмислення себе, свого перебування в суцюзому просторі й часі та в невидимому надсуцюзому бутті.

У запропонованій добірці поезій можна знайти і твори таких визнаних усім світом класиків як Генрі Лонгфелло, Едгар По, Волт Вітмен, Роберт Фрост, Емілі Дікінсон, Едвін А. Робінсон, Карл Сендберг, і представників поезії бітників (Аллен Гінсберг, Робінсон Джефферс), і тих, хто з бітниками асоціювався (Деніз Левертов). Є тут і виразники так званої «чорношкірої» поезії (Лерой Джонс, Роберт Хейден), й авангардисти (Едвард Каммінгс, Роберт Крілі), не обійдена увагою і жіноча поезія (Емілі Дікінсон, Деніз Левертов, Една Сент-Вінсент Міллей, Сильвія Плат).

Усі автори в цій книжці надзвичайно різні, але є в них одна спільна риса. Попри те, що всі вони жили й творили у далекій заокеанській країні, яка називається США, є іще одна річ, яка, безсумнівно, їх об'єднує. Поясню, яка саме. Так сталося, що коли я вирішив скомпіювати перекладені твори у збірку, мені спало на думку подати в кінці книжки коротенькі біографії її авторів. І коли останню біографічну довідку було внесено до тексту книги, мене надзвичайно вразило те, наскільки долі цих людей схожі між собою. Вони подібні не хронометричними чи географічними подробицями, а тим, що називається строкатістю життєписів, пошуками себе, любові, Бога, небайдужістю до всього, що відбувається довкола. І це,

направду, мені надто заімпонувало. Що ще подобається мені у перекладених американських авторів — це їхня поезія.

Валерій Кикоть

Edgar Allan Poe

ELDORADO

Gaily bedight,
A gallant knight,
In sunshine and in shadow,
Had journeyed long,
Singing a song,
In search of Eldorado.

But he grew old —
This knight so bold —
And o'er his heart a shadow
Fell as he found
No spot of ground
That looked like Eldorado.

And, as his strength
Failed him at length,
He met a pilgrim shadow —
“Shadow,” said he,
“Where can it be —
This land of Eldorado?”

“Over the Mountains
Of the Moon,
Down the Valley of the Shadow,
Ride, boldly ride,”
The shade replied, —
“If you seek for Eldorado!”

Едгар Аллан По

ЕЛЬДОРАДО

В панцирі добрім
Лицар хоробрий
У спеку чи в хмарну браваду
Довго блукав,
Пісню співав
У пошуках Ельдорадо.

Під шалом вітрів
Юнак постарів,
А серце не знає розради,
Бо скільки не йшов —
Землі не знайшов,
Що схожа на Ельдорадо.

Як зовсім змарнів,
Він привида стрів
Й спитався у нього поради:
«Мені дай збагнуть,
Лежить де та путь,
Що в землю веде Ельдорадо?».

«За місячні гори,
За простір нічний,
В долину тінистого саду,
Скачи до мети,
Як хочеш знайти,
Як хочеш знайти Ельдорадо!».

Henry Wadsworth Longfellow

A PSALM OF LIFE

What the Heart of the Young Man Said to the Psalmist

Tell me not, in mournful numbers,
Life is but an empty dream! —
For the soul is dead that slumbers,
And things are not what they seem.

Life is real! Life is earnest!
And the grave is not its goal;
Dust thou art, to dust returnest,
Was not spoken of the soul.

Not enjoyment, and not sorrow,
Is our destined end or way;
But to act, that each to-morrow
Find us farther than to-day.

Art is long, and Time is fleeting,
And our hearts, though stout and brave,
Still, like muffled drums, are beating
Funeral marches to the grave.

In the world's broad field of battle,
In the bivouac of Life,
Be not like dumb, driven cattle!
Be a hero in the strife!

Генрі Водсворт Лонгфелло

ПСАЛОМ ЖИТТЯ

Що сказало серце юнака псаломникові

Не тлумач в скорботних числах,
Що життя — порожній сон,
Бо в речах — незнані смисли,
В дрімоті — душевний скон.

Життя — справжнє, життя — чесне,
Й гріб не є його мета.
«Порох є і в порох скресне»,
Не про душу мова та.

Не веселощі й не горе —
Наша ціль і наша путь;
Кожен день долати гори,
Кожне завтра далі будь.

Час сплива, мистецтво вічне —
Й найсміливіші серця
Барабанами трагічний
Відбивають марш кінця.

На всесвітнім ратнім полі,
В бівуаці у судьби
Ти не будь скотом без волі!
Будь героєм боротьби!

Trust no Future, howe'er pleasant!
Let the dead Past bury its dead!
Act, — act in the living Present!
Heart within, and God o'erhead!

Lives of great men all remind us
We can make our lives sublime,
And, departing, leave behind us
Footprints on the sands of time;

Footprints, that perhaps another,
Sailing o'er life's solemn main,
A forlorn and shipwrecked brother,
Seeing, shall take heart again.

Let us, then, be up and doing,
With a heart for any fate;
Still achieving, still pursuing,
Learn to labor and to wait.

Хай минуле стане снами!
Не плакай сліпих надій!
Серце в грудях, Бог над нами!
Дій тепер, невпинно дій!

Можна, кажуть нам великі,
Підкорить життя ріку
Й стіп залишити відбитки
На скрижальному піску;

Стіп відбитки, щоб у горі,
Їх побачивши, не ник,
А в життя штормистім морі
Шлях продовжив мандрівник.

То ж збадьоримось для праці.
Через бурі лихоліть,
У палаці чи в бараці
Вчись трудитись і терпіть.